

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Z FIZYKI

**W Gimnazjum nr 3 im. Jana Pawła II
w Hrubieszowie**

opracowany przez Małgorzatę Jasinę

CELE PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

Cele ogólne:

System powinien zapewnić trafne, rzetelne, jasne i obiektywne ocenianie wspierające rozwój ucznia.

Cele szczegółowe:

System powinien zapewniać uczniowi:

- znajomość przedmiotu oceniania;
- znajomość wymagań na poszczególne stopnie szkolne;
- bieżące, okresowe, roczne rozpoznawanie i określanie poziomu opanowania kompetencji przewidzianych programem nauczania;
- systematyczne dokumentowanie postępów uczenia się;
- motywowanie do samorozwoju;
- wyrabianie nawyku systematycznej pracy, samokontroli i samooceny;
- uświadomienie sukcesów i braków w zakresie opanowanych umiejętności i kompetencji określonych programem oraz potrzeb w zakresie wyrównywania braków;
- ukierunkowanie samodzielnej pracy oraz doskonalenie metod uczenia się;
- aktywne uczestnictwo w procesie szkolnego oceniania;

System oceniania powinien zapewnić nauczycielowi:

- ocenę poziomu nauczania;
- korygowanie organizacji procesu dydaktycznego i doskonalenie metod nauczania;
- współpracę z uczniami w celu realizacji założeń programu nauczania;
- modyfikację celów i programów kształcenia.

System oceniania powinien zapewnić rodzicom (prawnym opiekunom):

- znajomość wymagań edukacyjnych;
- szeroką i bieżącą informację o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

PRZEDMIOT OCENIANIA

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia powinno obejmować:

1. Wiadomości;
2. Umiejętności przedmiotowe i umiejętności kluczowe (ponadprzedmiotowe)
3. Postawy i wartości kształtowane w procesie dydaktycznym

Wiadomości obejmują dwie kategorie:

- Zapamiętanie wiadomości
- Zrozumienie wiadomości

Umiejętności przedmiotowe:

- Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych
- Stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych

Umiejętności ponadprzedmiotowe (kluczowe):

- planowanie, organizowanie i ocenianie własnego uczenia się;
- skuteczne komunikowanie się w różnych sytuacjach;
- efektywne współdziałanie w zespole i praca w grupie
- rozwijanie problemów w twórczy sposób
- posługiwanie się technologią informacyjną

Postawa. Postawy i wartości w procesie dydaktycznym są kształtowane między innymi pod wpływem celowego oddziaływania nauczyciela na ucznia. Czego efektem może być jego uczestnictwo w działaniu, podejmowanie pojedynczych działań wynikających z jego inicjatywy oraz system działań.

ZASADY PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

1. Uczeń oceniany jest za umiejętności i wiadomości objęte podstawą programową.
2. Ocena za postawę obejmuje: aktywność, samodzielność, kreatywność, obowiązkowość i systematyczność
3. Zobowiązuje się nauczyciela do zapoznania uczniów z w/w wymaganiami
4. Na lekcjach fizyki uczeń oceniany jest w skali od 1 do 6.
5. Ocena jest jawna dla ucznia i jego rodziców, na prośbę ucznia lub rodziców jest uzasadniana ustnie.
6. Ocenianie bieżące ucznia obejmuje:
 - odpowiedź ustną
 - pisemną pracę domową
 - kartkówki
 - sprawdzian z określonej partii materiału
7. Ocenianie semestralne nie jest średnią cząstkowych. Decydującą rolę odgrywają oceny z prac pisemnych.
8. Prace pisemne sprawdzane są według skali punktowej. Sposób ich przeliczania w złączniku.
9. Praca klasowa jest zapowiedziana z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
10. W przypadku nieobecności ucznia na lekcji, podczas której pisany jest sprawdzian ma on obowiązek pisania go (lub zaliczeni w innej formie) w innym terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Nie dłuższym jednak niż 2 tygodnie od daty przeprowa-

dzenia sprawdzianu. Nie poddanie się tej formie jest równoważne wystawieniu oceny niedostatecznej.

11. W przypadku nieobecności nauczyciela w dniu zapowiedzianego sprawdzianu lub uzasadnionej nieobecności klasy- termin zostaje uzgodniony ponownie, nie obowiązuje wówczas termin tygodniowego wyprzedzenia.
12. Termin sprawdzenia nie powinien przekroczyć dwóch tygodni.
13. W przypadku nieobecności na lekcji uczeń ma obowiązek uzupełnić braki w określonym przez nauczyciela terminie.
14. Uczeń może raz w ciągu semestru zgłosić swoje nieprzygotowanie na początku lekcji. Nie dotyczy prac klasowych i lekcji powtórzeniowej.
15. Uczeń ma możliwość poprawienia oceny końcoworocznej i semestralnej zdając egzamin sprawdzający z wiadomości i umiejętności z fizyki. W wyniku egzaminu sprawdzającego ocena może zostać podwyższona (w przypadku pozytywnego wyniku) lub utrzymana (gdy wynik jest negatywny). Poziom trudności pytań musi odpowiadać kryterium stopnia, o który ubiega się uczeń.

ZAŁĄCZNIKI

1. Kryteria oceniania uczniów z fizyki
2. Szczegółowe kryteria sprawdzania i oceniania prac pisemnych uczniów
3. Szczegółowe kryteria oceniania z innych form pracy uczniów.

Kryteria oceniania uczniów z fizyki

I. Wymagania konieczne - stopień **dopuszczający**

- a) treści najłatwiejsze najczęściej spotykane, niezbędne do uczenia się podstawowych umiejętności i możliwie praktyczne,
- b) na tym poziomie należy zwrócić uwagę na :
 - o znajomość niektórych (przydatnych przedmiotowo i międzyprzedmiotowo) wielkości fizycznych, pojęć, zależności i praw fizycznych,
 - o wskazywanie i rozróżnianie podstawowych zjawisk i procesów fizycznych,
 - o rozróżnianie wielkości fizycznych, nazywanie jednostek tych wielkości.

II. Wymagania podstawowe - stopień **dostateczny**

- a. treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, najbardziej niezbędne na danym i wyższym etapie kształcenia,
- b. na tym poziomie kształcenia należy zwrócić uwagę na :
 - o znajomość praw, zasad, wielkości oraz podstawowych zależności,
 - o wykonywanie prostych obliczeń,
 - o sporządzanie i korzystanie z wykresów ilustrujących zależności między wielkościami fizycznymi
 - o rozumienie sensu fizycznego omawianych wielkości ,
 - o poprawne wyrażanie swoich myśli w prostych przykładach.

III. Wymagania rozszerzające - stopień **dobry**

- a. treści przystępne (średnio trudne), bardziej złożone i mniej typowe, w pewnym stopniu hipotetyczne, pośrednio użyteczne w pozaszkolnej działalności ucznia,
- b. obejmują one :
 - o sprawne posługiwanie się pojęciami wielkości fizycznych, i ich jednostkami,
 - o interpretację przebiegu zjawiska w oparciu o poznane prawa i zasady
 - o przeprowadzanie kilkietapowych rozumowań,
 - o wykonywanie bardziej skomplikowanych obliczeń, przekształcanie jednostek.
 - o posługiwanie się wiadomościami według podanych uprzednio wzorów

IV. Wymagania dopełniające - stopień **bardzo dobry**

- a. treści trudne do opanowania, złożone i nietypowe, występujące w wielu równoległych ujęciach, nie wykazujące bezpośredniej użyteczności w pozaszkolnej działalności ucznia,
- b. obejmują one :
 - o przeprowadzanie skomplikowanych kilkietapowych rozumowań, również z wykorzystaniem wiedzy z innych działów,
 - o wykonywanie obliczeń, polegających na przekształcaniu wzorów i jednostek,
 - o formułowanie samodzielnych wypowiedzi używając języka typowego dla fizyki,
 - o wykonanie lub opisanie doświadczenia ilustrującego poznane prawa i zasady.
 - o Dokonywanie analizy i syntezy, formułowanie planu działań

V. Wymagania wykraczające - stopień **celujący**

- a. obejmują wszystkie wymagania na stopień bardzo dobry i ponadto
- b. uczeń ma osiągnięcia :
 - o wykraczające ponad program, wiedzę i umiejętności oryginalne, twórcze, łączy wiedzę z różnych działów, wykonuje dodatkowe zadania,
 - o w konkursach szczebla ponad szkolnego.

Szczegółowe kryteria sprawdzania i oceniania prac pisemnych uczniów z fizyki

Pisemne prace klasowe (godzinne) jako sprawdzian sumujący odbywają się po zakończeniu danego działu

- są obowiązkowe (w przypadku nieobecności ucznia termin napisania pracy nie powinien przekroczyć tygodnia od momentu powrotu ucznia do szkoły; wyznacza go nauczyciel; jeżeli jest to nieobecność dłuższa uczeń pisze pracę po uzupełnieniu materiału)
- są zapowiedziane co najmniej tydzień przed ich realizacją; poprzedzone lekcją utrwalającą i zapisane w dzienniku
- mają postać opisową lub testową
- uczeń, który z przyczyn nieusprawiedliwionych opuścił pracę pisemną pisze ją na tej lekcji, na której się pojawi po raz pierwszy
- ocenę celującą otrzymuje uczeń, który z pracy uzyskał ocenę bardzo dobrą i poprawnie rozwiązał zadanie dodatkowe.

Sprawdziany oceniane są na podstawie uzyskanej liczby punktów za wykonanie zadań sprawdzających wiedzę i umiejętności zaliczanych odpowiednio do podstawowego i ponadpodstawowego (PP) poziomu wymagań.

90% punktów z poziomu P i 90% z PP – ocena **bardzo dobra**

80% punktów z poziomu P i 75% z PP – ocena **dobra**

75% punktów z poziomu P - ocena **dostateczna**

50% punktów z poziomu P - ocena **dopuszczająca**

ocenę **celująca** uzyskuje uczeń, który uzyska punkty jak dla oceny bardzo dobrej i rozwiąże zadanie dodatkowe.

Przy ustalaniu oceny z dłuższych prac pisemnych może być stosowana również następująca punktacja procentowa

91 % - 100 % pkt. - bardzo dobry

75 % - 90 % pkt. - dobry

51 % - 74 % pkt. - dostateczny

35 % - 50 % pkt. - dopuszczający

0 % - 34 % pkt. - niedostateczny

Stwierdzenie niesamodzielności pracy - ocena niedostateczna,

Sprawdziany bieżące mogą być w formie:

a) krótkich 15 minutowych kartkówek; są one niezapowiedziane, obejmują materiał z trzech ostatnich tematów

b) kartkówek ze wzorów, jednostek i oznaczeń wielkości fizycznych,

Istnieje możliwość poprawy pracy klasowej i zapowiedzianych sprawdzianów tylko uzasadnionych przypadkach (np. choroba) tylko po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem

- poprawa odbywa się w terminie do dwóch tygodni od rozdania prac

- uczeń może poprawiać pracę tylko jeden raz

- każda ocena z prac poprawkowych jest odnotowana w dzienniku

Szczegółowe kryteria oceniania innych form pracy uczniów na lekcjach fizyki

Oprócz prac pisemnych ocenie podlegają także inne formy pracy ucznia

1. Odpowiedź ustna

- Oceny 1-6 w zależności od tego, czy odpowiedź ustna była:

-kompletna

-zgodna z poleceniem

-wspomagana przez nauczyciela

-zawierała elementy rozszerzające wiedzę i umiejętności

-szybka (właściwe tempo)

➤ bezbłędna, samodzielna, wykraczająca poza program - stopień **celujący**,

➤ bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca - stopień **bardzo dobry**,

➤ bezbłędna, samodzielna, niepełna - stopień **dobry**,

➤ z błędami, samodzielna, niepełna - stopień **dostateczny**,

➤ z błędami, z pomocą nauczyciela, niepełna - stopień **dopuszczający**,

- nie udzielenie odpowiedzi mimo pomocy nauczyciela - stopień **niedostateczny**.
- Uczeń ma prawo zgłosić przed lekcją fakt nie przygotowania się do zajęć jeden raz w okresie każdego semestru -fakt ten odnotowuje się w zeszytce nauczyciela lub w dzienniku. Nie będzie to miało wpływu na ocenę z przedmiotu.
- Uczeń, który chorował ma prawo nie być pytany przez okres tygodnia. Jeżeli choroba trwała dłużej niż 2 tygodnie uczeń uzgadnia z nauczycielem termin uzupełnienia braków i formy pomocy

2. Zadania domowe

a) Zgłoszenie braku pracy domowej lub zeszytu (jeżeli uczeń nie chorował) odnotowywane jest w dzienniku lekcyjnym za pomocą kropki lub minusika, uczeń może mieć dwa takie odnotowania w semestrze.

b) Brak zgłoszenia nieodrobionej pracy domowej, odkryty przez nauczyciela w czasie lekcji - ocena niedostateczna.

3. Ocenę można otrzymać również za:

- pracę z książką i mediami (czasopisma popularnonaukowe, audycje telewizyjne, programy komputerowe, Internet); samodzielne opracowanie tematu i prezentację przed klasą
- modele urządzeń, przyrządy, doświadczenie samodzielnie wykonane przez uczniów
- aktywność na lekcji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności
- przyswajania nowej wiedzy; może być od razu w postaci oceny lub „zbieranych” przez ucznia plusów

4. O przewidywanej ocenie niedostatecznej rodzice są informowani miesiąc przed klasyfikacją.

5. Przy wystawianiu oceny semestralnej i rocznej brana jest pod uwagę systematyczność pracy ucznia.

6. W przypadku uczniów, u których po badaniu w poradni stwierdzono deficyty rozwojowe typu dysleksja lub ograniczono wymagania praca z uczniem odbywa się zgodnie z zaleceniami poradni.

7. Uzyskane stopnie w poszczególnych formach aktywności ucznia stanowią podstawę stopnia semestralnego. Stopnie mają różne wagi. Ocena semestralna nie jest średnią ocen cząstkowych.

8. Przy ustalaniu oceny semestralnej i końcowej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych form działalności ucznia w następującej kolejności :

- 1) prace klasowe - (największy wpływ na kształt oceny semestralnej i końcowej).
- 2) kartkówki,
- 3) odpowiedź ustna,
- 4) prace domowe.
- 5) aktywność na lekcji.
- 6) praca w grupie.